

, Čís. 610.

I provdaná nemanželská dcera žádati může na otci výživu a zaopatření, nejsou-li ani ona s to, by výživu si zaopatřila, ani její manžel, by jí výživu poskytoval.

(Rozh. ze dne 20. července 1920, Rv II 137/20.)

Žalobě Terezie T-ové, provdané H-ové na jejího nemanželského otce o zaplacení vyživovacího příspěvku 2000 Kč, obě nižší stolice vyhověly, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Odvolací soud nesdílí právního názoru odvolatele, že nárok na zaopatření může nemanželské dítě proti svému otci uplatňovati jen potud, pokud si nezaložilo samostatnou existenci a že jakákoliv povinnost nemanželského otce k dalšímu zaopatření pro budoucnost přestává, jakmile si jeho nemanželské dítě založí existenci svému stavu a svým majetkovým poměrům přiměřenou, jelikož tím vzdává se vlastně pro budoucnost tohoto svého nároku proti nemanželskému otci. Neboť jak z § 166 obč. zák. patrně, nestanoví zákon pro vyživovací povinnost nemanželského otce nijaké časové hranice, takže právo nemanželského dítěte na výživu není po celý život vyčerpáno a nemanželské dítě může je uplatňovati, jakmile se ocitne v takových poměrech, že samo o sobě není s to, aby si mohlo zjednatí nutnou výživu. A nárok na zaopatření ve smyslu § 166 obč. zák. neobsahuje ve své podstatě nic jiného než nárok na výživu, ježto jím domáhá se nemanželské dítě na svém otci zabezpečení své výživy pro budoucnost, na dobu delší. Z této úvahy však plyne, že nárok na zaopatření právě jako nárok na výživu může uplatňovati i takové dítě nemanželské, které si, jako v tomto případě, provdáním založilo samostatnou existenci, jakmile ono a jeho manžel ocitnou se v takových poměrech, že ani ono, ani jeho manžel není s to, aby mu zaopatřil nutnou výživu. V takovém případě oživuje vyživovací povinnost nemanželského otce, která provdáním se jeho nemanželské dcery přešla na jejího manžela a nemanželský otec nastupuje tu opět na místo manžela, který dle § 91 obč. zák. v první řadě jest povinen, starati se o výživu své manželky. Tato povinnost nemanželského otce trvá pak tak dlouho, dokud nemanželské dítě nebo jeho manžel ne-nabude opět té výdělkové schopnosti nebo takového majetku, aby si mohlo nutnou výživu samo zaopatřiti, nebo jeho manžel mu mohl takovéto výživy poskytnouti. A tyto podmínky v případě, o kterém se v tomto sporu jedná, také skutečně nastaly. Neboť dle výpovědi znalce jest žalobkyně nemocná, chorobného vzezření a trpí podvýživou, takže jen lehčí domácí práce může vykonávati, a rovněž její manžel následkem poranění ve válce stal se k práci částečně nezpůsobilým, kteroužto nezpůsobilost odhadl znalec as na 4 proc. Dále jest zjištěno, že manžel žalobkyně jako válečný poškozenec pobírá invalidní plat 30 K měsíčně a žalobkyně sama pro sebe a své dívky 8 K denně. Konečně nesporno, že ani žalobkyně ani její manžel, který se má také starati o 2 dívky, nemají majetku. Z těchto zjištěných okolností dlužno vzhledem k nynějším drahotným a výdělkovým poměrům míti za to, že žalobkyně při své silně zmenšené výdělkové schopnosti není s to, aby si vydělala aspoň tolik, kolik by jí i po připočtení toho, čím jí jako manželce válečného poškozence přispívá stát, zabezpečovalo nutnou

výživu a rovněž že ani její manžel není s to, aby jí přispěl tím, čeho se jí na nutnou výživu nedostává. Důsledkem toho jest považovati žalobkyni po rozumu § 166 obč. zák. za oprávněnu žádati na žalovaném nemanželském otci zaopatření po tu dobu, po kterou pro svou zmenšenou způsobilost k práci není s to, aby si vydělávala, co potřebuje k nutné výživě, pokud její manžel nebude jí moci přispívati částkou, které se jí k právě uvedenému účelu nedostává.

Nejvyšší soud nedal místa dovolání, poukávav k odůvodnění rozsudku odvolacího soudu.

Čís. 611.

Zákon ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n., o ochraně drobných zemědělských pachtýřů.

Námítky proti oznámenému nároku na prodloužení pachtu nelze uplatňovati sporem, nýbrž jen v nesporném řízení.

(Rozh. ze dne 20. července 1920, Rv II 173/20.)

Dopisem ze dne 1. prosince 1919 oznámili pachtýři manželé Josef Z. a Anna Z-ová ve smyslu § 7 zákona spolku A. jako vlastníku pachtovaných pozemků, že žádají o ponechání pozemků v pachtu na další dobu jednoho roku. Spolek podal zavčas u okresního soudu námítky, ale jen proti Josefu Z-ovi, poukazuje k tomu, že Anna Z-ová spolunájemnicí sporných pozemků nikdy nebyla. O námítkách vydáno bylo usnesení okresního soudu ze dne 23. prosince 1919, že Josefu Z-ovi jako pachtýři pozemků právo na obnovu pachtovního poměru nepřísluší. Ohledně nájemního práva Anny Z-ové bylo v odůvodnění tohoto usnesení uvedeno, že nespornému soudci netřeba o tom se vysloviti již proto, že vlastník pozemků podal námítky pouze proti ohlášce Josefa Z-a na obnovu pachtu, soud tedy nepotřebuje meze žádosti překročovat, když namítající strana výslovně tvrdí, že jen Josef Z. jest pachtýřem, nikoliv jeho manželka. Neboť, když spolupachtýřka pokračování v pachtu v čas ohlásila a námítky ve lhůtě nebyly podány, jest věcí vlastníka, aby dal určití žalobou, že jí právo takové nepřísluší, aneb povinností spolupachtýřky, aby žalobou své domnělé právo uplatňovala. Po právoplatnosti tohoto usnesení, podal vlastník sporných pozemků na Annu Z-ovou žalobu o určení, že žalovaná nemá nároku na prodloužení pachtu pozemků a jest povinna to uznati, uváděje, že žalovaná žalujícímu spolku zaslala svým právním zástupcem dopis, v němž vyhrožuje, že bude stíhati žalobou pro rušení práv nájemních každého, kdo by jí v konání těchto práv bránil. Dále tvrdila strana žalující, že Anna Z-ová nikdy nájemnicí nebo spolunájemnicí pozemků nebyla, nýbrž nájemcem byl její manžel Josef Z. Obě nižší stolice rozhodly věcně o žalobním nároku.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou předchozích stolic a řízení, jim předcházejší jako zmatečné a odmítl žalobu.

Důvody:

Oprávněno jest dovolání, uplatňujíc dovolací důvod čís. 1 § 503 c. ř. s. a vytýkajíc zmatek čís. 6 § 477 c. ř. s. Arcif opodstatněn jest tento důvod